

Internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa (ICF) Del 3 Mappingsregler

Ann-Helene Almborg
Klassifikationer och terminologi

Mappningsregel 1

Innan man påbörjar mappning av begrepp mot begrepp och termer i ICF, ska man inhämta en god kunskap om

- ICF:s begreppsliga och taxonomiska uppbyggnad
- kapitel, domäner och kategorier inklusive definitioner i den detaljerade klassifikationen

Mappning

- Mappning beskrivs som etablering av innehållsliga samband (semantisk korrespondens) mellan två element som inte tillhör samma område
- Viktigt med kompetensen hos de personer som mappar
- Två personer som mappar
- Kunna säkerställa reproducerbarhet

Olika typer av mappning

- Lexikal mappning, dvs. term mappas till term
- Begreppslig mappning, dvs. begrepp mappas till begrepp

I dessa mappningsregler gäller begreppslig mappning

Mappning – centrala begrepp

- Mappningsresultat
- Mappningstabell
- Källsystem
- Målsystem
- Mappningsriktning
- Harmonisering
- Kodning

Mappning från - till

Innan mappningen påbörjas ange

- Källa – varifrån kommer de begrepp och termer ifrån
- Mål – ange vad som begreppen och termerna mappas till

Mappningsreglerna i denna metod gäller för mappningen till ICF – som då är målet

Strukturera information – innan mappning

- **Strukturera informationen genom att identifiera begreppen i en meningsbärande enhet**
  - Detta kan göras genom att använda innehållsanalys vilket innebär att termer och begrepp markeras i texten
    - För att mappa till ICF identifieras termer och begrepp gällande
      - funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa
      - kan vara aktuellt funktionstillstånd, tidigare tillstånd eller måltillstånd (dvs. det tillstånd som önskas nås) inklusive omgivningsfaktorer och personfaktorer
      - kan även gälla olika behovsområden
- **Ta fram förklaring/anvisning till begreppen**
- **Jämför likheter och skillnader i de identifierade begreppen och sortera bort dubletter vid behov**

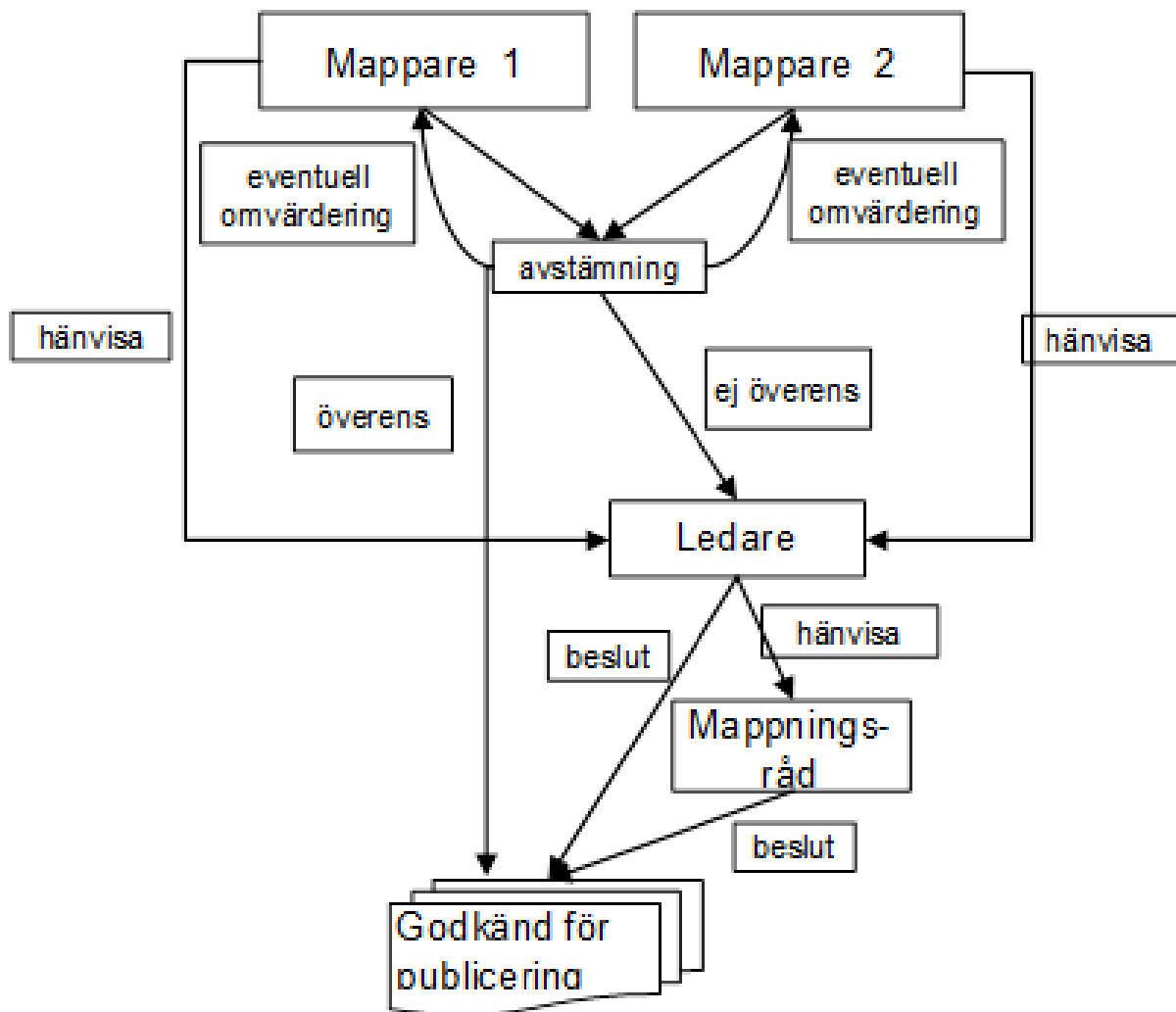
Mappning - genomförande

- Mappningsledare
- Två mappare
  - som arbetar oberoende av varandra
  - som inte arbetar oberoende av varandra

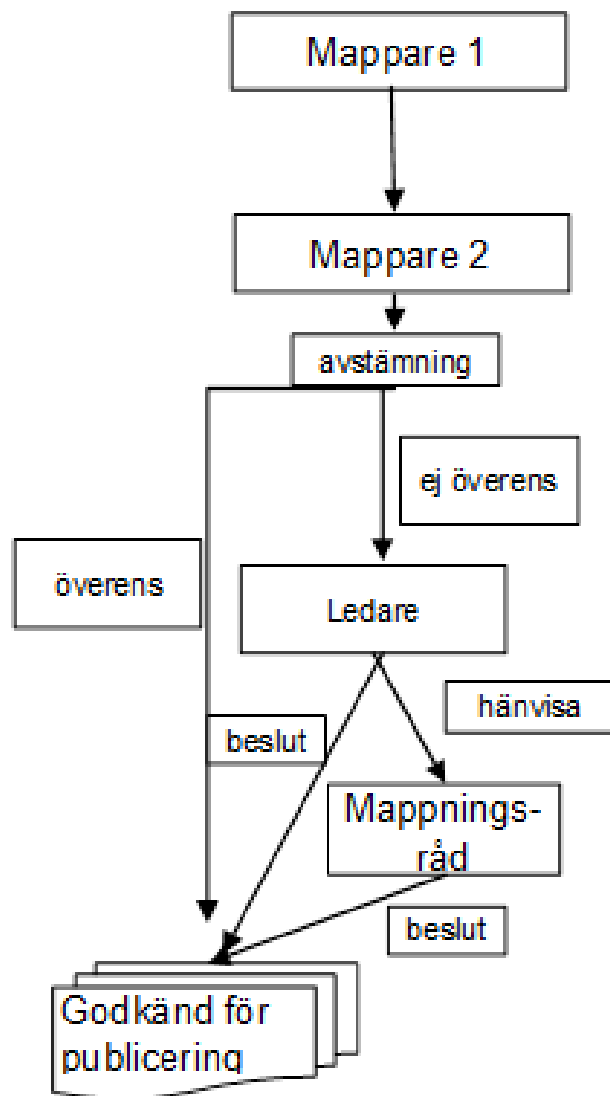
”Då resultatet ska användas i vård och omsorg ska minst två mappare ha deltagit i arbetet”

Arbetsätt 1: Två mappare arbetar oberoende av varandra

Arbetsätt 2: Mapparna arbetar sekventiellt

Mappningsregel 2

- Identifiera vilken hälsokomponent som begreppen (termen) ska mappas till
  - Kroppsstruktur (s)
  - Kroppsfunktioner (b)
  - Aktivitet eller delaktighet (d)
  - Omgivningsfaktorer (e)
  - Personfaktor (pf)
- Annat
  - Hälsotillstånd (hc)

Mappningsregel 3

Varje begrepp (term) ska mappas till den mest precisa ICF-kategorin

Exempel

“Att spela kort och andra spel”

- mappas till **d9200 Lek och spel** på 3:e nivån av ICF
- inte till d920 Rekreation och fritid på 2:a nivån av ICF

Konsekvens

Begrepp (term) kan mappas till kategorier på olika nivåer

Mappningsregel 4

Använd inte “annan specificerad”, dvs. ICF-kategori som slutar på 8

Om begreppet (termen) inte uttryckligen beskrivs i den motsvarande ICF-kategorin, ska ytterligare information dokumenteras

Exempel 1. “Jag är orolig”, ”orolig” mappas till

b152 Emotionella funktioner och “**oro**” dokumenteras som ytterligare information

Exempel 2. “smärta i vänster fot/fotled” mappas till

b28015 Smärta i nedre extremitet och “**vänster fot/fotled**” dokumenteras som ytterligare information

Konsekvens

Uttrymme måste lämnas för extra dokumentation (kommentarer)

Mappningsregel 5

Använd inte “ospecificerad” dvs. ICF-kategorier som slutar på 9

Exempel : Hur mycket tycker du att din smärta har förändrat dina relationer med andra?

“dina relationer till andra” mappas till **d7 Mellanmänskliga interaktioner och relationer**

Mappa inte till d799 – Mellanmänskliga interaktioner och relationer, ospecificerad

Konsekvens

Du måste fråga ytterligare frågor om du vill inhämta mer detaljerad information om personens relationer.

Mappningsregel 6

Om informationen om ett begrepp (en term) inte är tillräckligt för att ta ett beslut gällande den mest precisa ICF-kategorin ska begreppet kodas nd (ej definierat/beskrivet)

Exempel

Obehaglig sidoeffekt av medicinering

sidoeffekt mappas till **nd**

Mappingsregel 7

Om begreppet inte finns i ICF men utgör en personlig faktor – använd pf (personlig faktor)

Exempel

“**Utbildningsnivå - grundskola**” mappas till **pf**

Konsekvens

Kommentarer kan vara nödvändiga

Mappingsregel 8

Om begreppet inte finns i ICF och dessutom inte utgör en personlig faktor – använd **nc** (not covered)

Exempel

“Självordsförsök” mappas till **nc**

Konsekvens

Kommentarer kan vara nödvändiga

Mappningsregel 9

Om begreppet avser hälsotillstånd – använd hc

Exempel

Känsla av andnöd pga. astma

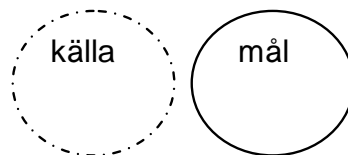
Astma mappas till hc

Konsekvens

Kommentarer kan vara nödvändiga. Begreppet kan vid behov mappas till

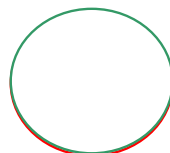
ICD-10-SE kod

Mappningsregel 10

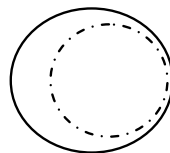
0 = Ej möjligt att mappa

Värdera resultatet av kodningen

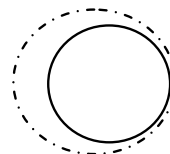
1 = En-till-en. Begreppen är identiska

- enligt skalan 0 - 4

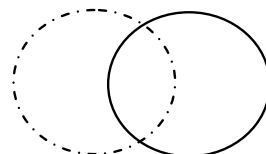

2 = Källbegreppet är mera specifikt

- vid 0 och 4 – skriv kommentar

3 = Källbegreppet är mindre specifikt

4 = Källbegrepp och målbegrepp överlappar varandra delvis

Speciella regler

Mappning av bedömningsinstrument för hälsotillstånd

- Identifiera alla begrepp inom varje fråga och mappa dessa
- Om svarsalternativen innehåller begrepp ska dessa mappas
- Tidsintervall, tidpunkter (ex. under den senaste veckan), mappas inte till ICF
- Om en fråga förklaras med stöd av exempel som består av begrepp ska dessa också mappas

Mappning av åtgärder, insatser och aktiviteter inom vård och omsorg

- Identifiera inriktningen för olika typer av åtgärder, insatser och aktiviteter inom vård och omsorg
- Mappa inriktningen till ICF (ex. Minnesträning mappas till b144 Minnesfunktioner)

Mapperingstabelle (1)

- Bedömare
  - Meningsbärande enhet
  - Begrepp
  - Beskrivningstext
  - Hälsokomponent
  - ICF/ICF-CY kod
  - Benämning ICF/ICF-CY
  - Mer detaljerat begrepp
  - Värdering av resultat
  - Kommentar
- **Kod med bedömningsfaktor**
    - Värdering av resultat för bedömningsfaktor
    - Kommentar

Mappningstabell (2)

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
Bedömare	Meningsbärande enhet	Begrepp	Beskrivningstext	Hälsokomponent (s,b,d(a/p),e) samt hälsotillstånd som ej är kodbart till ICF/ICF-CY	ICF-kod/ICF-CY-kod	Benämning	Mer detaljerat begrepp	Värdering av resultat	Kommentar	Kod med bedömningsfaktor	Värdering av resultat - bedömningsfaktor	Kommentar - bedömningsfaktor
				s=kroppsstruktur				0= ej möjligt att mappa				
				b=kroppsstruktur				1=en-till-en begrepp. Begreppen är identiska				
				d=aktivitet/delaktighet				2= källbegreppet är mer specifikt				
				a=aktivitet				3= källbegreppet är mindre specifikt				
				p=delaktighet				4= källbegrepp och målbegrepp överlappar varandra delvis.				
				e=omgivningsfaktorer								
				pf=personfaktorer								
				hc= hälsotillstånd								
				nd= inte definierat/beskrivet								
				nc= ingår inte i ICF								

Mer information finns på:
www.socialstyrelsen.se